

Kohta	Kommentti	Lausunnon antaja	Traficomien vastaus
4 Kielitaitomerkin­nän myöntäminen	Tulisiko määräyksessä huomioida jotenkin myös muiden kuin englannin ja suomen kielen kielitaitomerkin­nät? Suomessa muita kieliä ei ole otettu vastaan ko­keessa, mutta hakijat ovat voineet sisällyttää lupakir­jaansa ja rekisteriin ulkomailla suoritettua muun kieli­taidon (esim. ranska tai ruotsi). Nämä muut, ulkomail­la suoritettua kielitaidot voisi huomioida jotenkin mää­räyksessä.	Yksityishenkilö	<p>Perustelumuiostiossa mainitaan kohdan 3.2 osalta, että AIP:ssä ilmoitetut Suomen ilmaliikennepalvelussa käytettävät kielet ovat suomi ja englanti, mutta lupakir­jaan voidaan merkitä myös muita kieliä toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa suoritettua kielitaitokokeen ja siitä saadun todistuksen perusteella. Käytännössä muita kieliä on Suomessa merkittykin, esimerkiksi asiointimaan vaihdon yhtey­dessä.</p> <p>Kohdan 4.1 mukaan hakijan on kielitaitomerkin­nän saadakseen esitettävä todis­tus hyväksytysti suoritettua kielitaitokokeesta. Tämä pätee myös muiden kuin suomen tai englannin kielen kielitaitomerkin­nätöihin.</p>
6.2.2	<p>Jatkossa osa operaattoreista siirtyy EBT-konseptin mukaiseen toimintaan, jossa tarkastuslentoja ei ole perinteisessä mielessä. Määräyskohtaa tulisi muokata:</p> <p><i>Lentolupakirjan haltijan kielitaitotarkastus kielitaito­merkinnän voimassaolon jatkamista tai uusimista var­ten voidaan suorittaa lentokokeen, tarkastuslennon, EBT-konseptin mukaisen arvioinnin tai ker­tauskoululennon yhteydessä, mikäli tarkastuslentäjällä tai lennonopettajalla on valtuutus myös kielitaidon tarkastamiseen. Tällöin tarkastettavan on hoidettava radiopuhelinliikenne lennon aikana tarkastettavalla kielellä. Jos lento suoritetaan valvomattomalla lento­paikalla tai radiopuhelinliikennettä ei muutoin ole lennon aikana riittävästi, radiopuhelinliikennettä on si­muloitava siten, että tarkastuslentäjä, EBT-kouluttaja tai lennonopettaja toimii lennonjohtajan roolissa. Li­säksi ilmailuun liittyvän yleiskielen hallinta on tarkas­teettava edellä kohdassa 6.2.1 tarkoitettua keskustelun avulla joko ennen lentoa tai sen jälkeen.</i></p> <p>Toki perustelumuiostiossa on maininta, että kattaa myös lentotoiminnan harjoittajan suorittaman tarkas­tuslennon (operator proficiency check, OPC) ja reitti­ tarkastuslennon (line check) ja EBT-regulaatiossa EBT-</p>	Finnair	<p>Muutosehdotus hyväksytään. Asiaa koskevassa komission täytäntöönpanoasetuk­ sessa (EU) 2020/2193 käytettyä suomenkielistä terminologiaa mukailien kohta muutetaan kuulumaan:</p> <p>Lentolupakirjan haltijan kielitaitotarkastus kielitaitomerkin­nän voimassaolon jat­ kamista tai uusimista varten voidaan suorittaa lentokokeen, tarkastuslennon, <i>näyttöperusteiseen koulutukseen (Evidence-Based Training, EBT) kuuluvan käy­ tännön arvioinnin</i> tai kertauskoululennon yhteydessä, mikäli tarkastuslentäjällä, <i>kouluttajalla</i> tai lennonopettajalla on valtuutus myös kielitaidon tarkastamiseen. Tällöin tarkastettavan on hoidettava radiopuhelinliikenne lennon aikana tarkas­ tettavalla kielellä. Jos lento suoritetaan valvomattomalla lentopaikalla tai radio­ puhelinliikennettä ei muutoin ole lennon aikana riittävästi, radiopuhelinliikennet­ tä on simuloitava siten, että tarkastuslentäjä, <i>kouluttaja</i> tai lennonopettaja toimii lennonjohtajan roolissa. Lisäksi ilmailuun liittyvän yleiskielen hallinta on tarkas­ tettava edellä kohdassa 6.2.1 tarkoitettua keskustelun avulla joko ennen lentoa tai sen jälkeen.</p> <p>Vastaava muutos tehdään myös muihin tarvittaviin kohtiin.</p> <p>Traficomien soveltamisohjetta kielitaidon arvioinnista lentokokeessa tai tarkastus­ lennolla on tarkoitus päivittää, ja EBT-konsepti voidaan ottaa huomioon siinä yh­ teydessä.</p>

	moduulin katsotaan korvaavan OPC:n, mutta yllä oleva lisäys voisi olla selvyyden vuoksi hyvä. Lisäksi EBT -konseptissa ei ole enää reittitarkastuslentoa (line check) vaan line evaluation (virallista suomennosta emme tiedä, mutta ehkä reittievaluointi). Lisäksi mielestämme tämän kohdan mukaisten tarkastusten suorittamiseen olisi hyvä saada soveltamisohjeet toiminnan yhtenäisyyden parantamiseksi.		
6.2.5	Mielestämme kielitaitomerkinän tasoa tulisi voida korottaa myös muualla kuin kielitaitokokeessa. Lentokokeen, tarkastuslennon, EBT-konseptin mukaisessa evaluointiosuuden tai kertauskoululennon yhteydessä suoritettava kielitaidon arviointi yhdistettynä yleiskielen osioon antaa hyvät mahdollisuudet arvioida kielitaitoa oikeassa kontekstissa eli operatiivisessa ympäristössä.	Finnair	Tässä vaiheessa ei pidetä tarkoituksenmukaisena laajentaa kielitaitomerkinän tason korotusmahdollisuutta muualla kuin varsinaiseen kielitaitokokeeseen. Kielitaitokokeeseen kuuluu muun muassa erillinen kuullun ymmärtämisen osuus, jossa kielitaitoa on mahdollista arvioida kattavammin kuin yksinomaan tarkastuslennolla ja vastaavissa tilanteissa. Myös radiopuhelinliikenteen määrä lennon aikana voi vaihdella, jolloin radiofraseologian osaaminen ei välttämättä tule kovin laajalti osoitetuksi.
6.2.10 ja 6.2.11	Mielestämme keskusteluosuuden tallentamisvelvoite tulisi poistaa kokonaan. Perusteluna tähän on se, että ei muitakaan käytännön tarkastuksia (lentokokeet, tarkastuslennot, EBT-konseptin mukaiset evaluointiosuudet tai kertauskoululennot) nauhoiteta tai tallenneta. Lisäksi tallenteiden ja asiakirjojen säilytysajat ovat huomattavan pitkät; merkittävästi pidemmät kuin mm. TRG M1-7 mukaiset koulutusasiakirjojen säilytysajat. Myös GDPR-puolen aikamääreet ovat lyhyempiä.	Finnair	Vaatus kielitaidon arvioinnin keskusteluosuuden tallentamisesta perustuu ICAO:n kansainväliseen ohjeistukseen. ICAO Doc 9835, <i>Manual on the Implementation of ICAO Language Proficiency Requirements</i> , kohta 6.3.6.1: "All proficiency tests of speaking ability involving interaction between the test-taker and interlocutor during the test should be recorded on audio or video media". ICAO katsoo tallennuksen olevan tärkeää siksi, että kielitaitokokeessa on kyseessä lupakirjanhaltijan kannalta tärkeä intressi, jopa oikeus ammatin harjoittamiseen. Tällaisen suorituksen arvioinnin ei tulisi perustua pelkästään yhden henkilön subjektiiviseen näkemykseen. Koesuorituksen tallentaminen suojaa kokeen suorittajaa mahdollisesti epäoikeudenmukaiselta arvioinnilta. Edellä kuvatun periaatteen mukaisesti myös Suomessa liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 256 § antaa mahdollisuuden vaatia kielitaidon arvioinnin tulokseen oikaisua Liikenne- ja viestintävirastolta. Suorituksen jälkikäteinen arviointi ei ole mahdollista, ellei sitä tallenneta. Lennonjohtajien osalta komission asetuksessa (EU) 2015/340, kohta ATCO.B.040, nimenomaisesti vaaditaan muutoksenhakumenettely kielitaidon arvioinnin tuloksista. Myös säilytysajat perustuvat ICAOn ohjeistukseen, jonka mukaan tallenteet ja asiakirjat tulisi säilyttää kielitaitomerkinän voimassaoloajan: "At a minimum, the records should be maintained through the validity period of the licence's langu-

			<p>age proficiency endorsement requirement" (ICAO Doc 9835, kohta 6.3.6.2). Koska lentäjillä taso 6 on voimassa rajoittamattoman ajan, sille on kuitenkin määritetty 10 vuoden säilytysaika. Nähdäksemme tietosuojalainsäädännöstä ei seuraa tarkemmin määriteltyjä säilytysaikoja, vaan EU:n tietuoja-asetuksen mukaan tiedot on säilytettävä niin kauan kuin on tarpeen tietojenkäsittelyn tarkoitusten toteuttamista varten. Kielitaitotarkastusten tallenteisiin voi olla aihetta palata esimerkiksi onnettomuuden tai vaaratilanteen tutkinnan yhteydessä, jos lentäjän tai lennonjohtajan kielitaidolla vaikuttaisi olleen osuutta tilanteen syntyyn.</p> <p>Traficom selvittää parhaillaan mahdollisuutta tarjota kielitaitotarkastajille tallennustilaa kielitaidon arviointiin liittyvien tallenteiden säilytykseen.</p>
7.3 Kielitaitomerkin­nän voimassaolon jatka­minen	Mielestämme 3 kuukauden aikaikkuna, jolloin kielitaitomerkin­nän voi jatkaa aiemman päätymispäivän muuttumatta, tulisi olla 12 kuukautta. Tämä 12 kuukautta aikaikkuna on yleisesti käytössä pidempien kelpuutusjaksojen yhteydessä (mm. kouluttajat ja tarkastajat).	Finnair	<p>Lennonjohtajien osalta 3 kuukauden aikaikkunasta säädetään komission asetuksessa (EU) 2015/340, kohta ATCO.B.035 Kielitaitomerkin­nän voimassaolo:</p> <p>c) Kielitaitomerkin­nän voimassaoloa jatketaan, kun kielitaidon arviointi on suoritettu hyväksytysti voimassaolon päätymistä välittömästi edeltäneiden kolmen kuukauden aikana. Tällaisissa tapauksissa uusi voimassaoloaika lasketaan kyseisestä voimassaolon päätymispäivästä.</p> <p>Koska lennonjohtajilla tästä EU-tasolla säädetystä periaatteesta ei voida kansallisesti poiketa, Traficom pitää selkeämpänä, että sama aikaraja asetetaan kaikkien kielitaitomerkin­töjen voimassaolon jatkamiselle. Osa kielitaitomerkin­nän haltijoista toimii sekä lentäjinä että lennonjohtajina.</p>
7.3 Kielitaitomerkin­nän voimassaolon jatka­minen	Fintraffic ANS ehdottaa, että kielitaitomerkin­nän voimassaolon jatkamismerkinnän voisi tehdä luonnoksessa mainittujen tahojen lisäksi myös kuka tahansa lennonjohtaja, jolla on lupakirjassaan voimassa oleva tarkastajamerkintä. Kun tämä luonnos muuten vastaa havaittuun tarpeeseen suorittaa kielitaitohaastattelu etänä, olisi tarpeen myös mahdollistaa ao lupakirjamerkintöjen tekeminen ilman, että se prosessi tarpeettomasti vaikeutuu.	Fintraffic ANS	<p>Sekä voimassa olevan määräyksen että uuden luonnoksen mukaan kielitaitomerkin­nän voimassaolon jatkamismerkinnän tekee Liikenteen turvallisuusvirasto [nykyisin Liikenne- ja viestintävirasto] tai sen tehtävään valtuuttama kielitaitotarkastaja. Traficom ei pidä tarkoituksenmukaisena, että kielitaitomerkin­töjä voisi tehdä muu tarkastaja kuin kielitaitotarkastaja.</p> <p>Jos taas lausunnossa tarkastajalla tarkoitetaan nimenomaan kielitaitotarkastajaa, on mahdollista, että merkinnän tekee muukin kuin kyseisen kielitaitotarkastuksen tai -arvioinnin vastaanottanut kielitaitotarkastaja. Tällöin tarkastettavan lähialueella toimiva kielitaitotarkastaja voisi tehdä merkinnän toisen kielitaitotarkastajan suorittaman kielitaidon arvioinnin ja siitä antaman todistuksen perusteella. Määräysteksti ei sulje pois tätä vaihtoehtoa.</p> <p>Ohjeistus merkinnän tekemisestä toisen puolesta tullaan antamaan kielitaidon arviointia koskevassa soveltamisohjeessa, ja kielitaitokokeen todistuslomake (LU3275) päivitetään vastaavasti.</p> <p>Lisäksi enintään 8 viikkoa voimassa oleva väliaikainen kielitaitomerkintä antaa</p>

			lisääaikaa varsinaisen merkinnän hankkimiseen.
7.4 Kielitaitomerkin­nän uusiminen	Fintraffic ANS ehdottaa, että kielitaitomerkin­nän uusimismarkinnän voisi tehdä luonnoksessa mainittujen tahojen lisäksi myös kuka tahansa lennonjohtaja, jolla on lupakirjassaan voimassa oleva tarkastajamerkintä. Kun tämä luonnos muuten vastaa havaittuun tarpeeseen suorittaa kielitaitohaastattelu etänä, olisi tarpeen myös mahdollistaa ao lupakirjamerkintöjen tekeminen ilman, että se prosessi tarpeettomasti vaikeutuu.	Fintraffic ANS	Vastaus kuten edellä; sekä voimassa olevan määräyksen että uuden luonnoksen mukaan merkinnän kielitaitomerkin­nän uusimisesta tekee Liikenteen turvallisuusvirasto [nykyisin Liikenne- ja viestintävirasto] tai sen tehtävään valtuuttama kielitaitotarkastaja. Kielitaitomerkin­nän voimassaolon jatkamista ja uusimista koskevat määräyskohdat on tarkoitus yhdistää. Lisäksi tarkennetaan, että silloin kun kielitaitomerkintä ei ole lupakirjassa näkyvässä, eli jos lupakirja on uusittu tai uudelleenkirjoitettu sinä aikana kun kielitaitomerkintä ei ole ollut voimassa, uusimismarkinnän tekee hakemuksesta Liikenne- ja viestintävirasto.
10.3 Kielitaitotarkastajan valtuutuksen uusiminen	Uusimiskohdissa käytetty termi "Liikenne- ja viestintäviraston määräämä koulutus" on epäselvä. Mikä muu koulutus voisi olla kuin kertauskoulutus tai initiaalkoulutus? Tämä tulisi kirjoittaa auki, koska nykyisellään termi johtaa viranomaisen hakijakohtaiseen harjontavaltaan, joka ei välttämättä ole tasapuolista. Jos viranomaisen määräämänä koulutuksena vaaditaan kertauskoulutusta, uusimisvaatimus on lievempi kuin voimassaolon jatkovaatimus. Jos taas vaaditaan initiaalikurssia niin vaatimus on todella tiukka ja sen voisi kirjoittaa suoraan auki. Myöskään kohdissa 10.3.2 ja 10.3.3 käytetty "osoittaa pätevyys toimia kielitaitotarkastajana Liikenne- ja viestintäviraston määräämällä tavalla" ei aukea. Miten se osoitetaan ja kenelle? Ehdottaisin, että näitä vaatimuksia selkeytettäisiin esim. siten, että: Voimassaolon jatkoa varten edellytettäisiin 6 kielitaitotarkastusta (10 tarkastusta on todella paljon muualla kuin Helsinki-Tampere-Turku -kolmiossa asuville tai yhtiöiden tarkastajille -> 6 kpl olisi mielestäni riittävä) ja kertauskoulutus. Alle 3v vanhana olleen valtuutuksen uusimista varten kertauskoulutus ja tarkastustaidon osoittaminen toisen kielitaitotarkastajan valvoessa suoritusta.	Yksityishenkilö	On totta, että kielitaitotarkastajan valtuutuksen uusimista koskevia vaatimuksia on asianmukaista tarkentaa. Vaadittujen kielitaidon arviointien määrä valtuutuksen voimassaoloaikana (tai uusimistilanteessa edeltävien 36 kuukauden aikana) voidaan laskea kahdeksaan. Kohta muutetaan kuulumaan: 10.3 Kielitaitotarkastajan valtuutuksen uusiminen 10.3.1 Alle 12 kuukautta sitten vanhentuneen kielitaitotarkastajan valtuutuksen uusiminen edellyttää, että hakija on uusimishakemuksen saapumispäivämäärää edeltävien 36 kuukauden aikana vastaanottanut vähintään 8 kielitaitokoetta, kielitaitotarkastusta tai kielitaitohaastattelua ja on suorittanut Liikenne- ja viestintäviraston järjestämän kertauskoulutuksen. Jos hakija ei ole vastaanottanut vähintään 8 kielitaidon arviointia, noudatetaan kohdassa 10.3.2 asetettuja vaatimuksia. 10.3.2 Yli 12 mutta alle 36 kuukautta vanhentuneena olleen kielitaitotarkastajan valtuutuksen uusiminen edellyttää, että hakija on suorittanut Liikenne- ja viestintäviraston järjestämän kertauskoulutuksen ja osoittanut taitonsa ottaa vastaan kielitaidon arviointeja viraston määräämän toisen kielitaitotarkastajan valvoessa suoritusta. 10.3.3 Yli 36 kuukautta vanhentuneena olleen kielitaitotarkastajan valtuutuksen uusiminen edellyttää, että hakija on suorittanut Liikenne- ja viestintäviraston järjestämän kielitaitotarkastajan peruskoulutuksen.

	Yli 3v vanhana olleen valtuutuksen uusimiselle initiaalikoulutus (vaatimusta on muuten vaikea saada tiukenevaksi vanhenemisajan mukaan).		
10.3 Kielitaitotarkastajan valtuutuksen uusiminen	<p>Kielitaitotarkastajan valtuutuksen uusimiseen vaadittava suoritusten lukumäärä ei ole linjassa muiden tarkastajavaltuutusten vaatimusten kanssa. Tätä 10 suorituksen rajaa tulisi alentaa.</p> <p>Määräyskohdassa mainitaan myös <i>”osoittanut pätevyytensä toimia kielitaitotarkastajana Liikenne- ja viestintäviraston määrittämällä tavalla”</i>. Onko tähän olemassa soveltamisohjeita?</p>	Finnair	Vaadittujen kielitaidon arviointien määrä valtuutuksen voimassaoloaikana (tai uusimistilanteessa edeltävien 36 kuukauden aikana) voidaan laskea kahdeksaan. Kielitaitotarkastajan valtuutuksen uusimista koskevia vaatimuksia tarkennetaan määräykseen edellä esitetyllä tavalla.